

VLAAMSCHE VRIENDENKRING VAN ROOBEKE, een op 11 augustus 1904 gestichte vereniging van Vlaamse immigranten in Robeke (Roubaix) en wijde omgeving, aanvankelijk onder de naam De Vlaamschen Vriendenkring van Robaais. Initiatief tot de stichting namen Emiel Bendel en Frans de Wilde, die eerste voorzitter werd. Het doel was „a) Zijne leden genot en vermaak te verschaffen, b) Eene goede verstandhouding tusschen de Vlaamsche broeders gaande te houden en derwijze hun onderlinge ondersteuning onder stoffelijk en zedelijk oogpunt in de hand werken” (art. 2 van de statuten). In 1905 werd een afdeling Torkonje gesticht. De kring had al onmiddellijk een toneelafdeling, een koor, een Vlaamse lagere school, een muziekschool, een spaarafdeling, een ziekenkas en een bibliotheek.

De Vlaamsche Vriendenkring van Roobeke nam op Vlaams gebied een radicalere houding aan dan de andere Vlaams-Belgische verenigingen in Noord-Frankrijk; zo bepaalden de statuten dat de leden Vlaamstalig moesten zijn, waarbij Franstalig geworden kinderen uitdrukkelijk toestemming van het bestuur dienden te krijgen. In de jaren 1927 tot '30 gaven de Vlamingen van Robeke het maandblad *Onze Taal* uit.

In 1939 werd de Kring niettemin een officieel toegelaten „vreemde” vereniging in Frankrijk, onder de Franse benaming *Cercle Amical Flamand de Roubaix*, maar het feitelijk duidelijk Vlaams karakter er van gaf spanningen met het Werk der Vlamingen te Rijsel. Dit leidde er ten slotte toe, dat de Kring zich in oktober 1941, onder voorzitterschap van Van Hoyweghen, aansloot bij het Vlaamsch Verbond van Frankrijk, waarvan het een afdeling werd. Dit bracht een intensivering mee van de culturele activiteiten (cursussen Nederlands, uitbreiding van de bibliotheek), die door de oorlogsomstandigheden van 1939-'40 stil hadden moeten liggen; daarentegen behield de Kring op zuiver sociaal gebied zijn volledige zelfstandigheid. In 1942 werd de naam veranderd in Willem Van Gulikkring.

Dit alles had tot gevolg dat de Robeekse afdeling, samen met het hele Vlaamsch Verbond van Frankrijk, in oktober 1944 ophield te bestaan en dat de leiders ervan naar België vluchtten.

In 1950 hielp Jozef Pollefeys, een van de vooroorlogse voorzitters van de Kring, binnen de *Œuvres Belges* (Werk der Vlamingen) te Rijsel, de Vlaamse activiteiten te Robeke en Torkonje weer op dreef. Er kwamen opnieuw Vlaamse missen, een goed functionerende bibliotheek en - tot in 1959 - cursussen Nederlands, gegeven door Ward Corsmit.

Het georganiseerd verband van de Vlamingen in Robeke en omstreken verloor van de jaren 1960 af geleidelijk aan betekenis door overlijden van de ouderen en door assimilatie van een groot gedeelte van de jongeren.

LITERATUUR: *Onze Taal* (december 1927 - augustus-september '30); - W. Corsmit, *Vlamingen in Frankrijk* (1957).

FRITS PITTEY